Members' Representations

Sri AZEEZ SAIT (Narasbimharaja).—Sir, the business of the House is going on in a wonderful way. You called the Short Notice Question of Smt. Fernandes. Because the Minister was not here you passed on to the next item *i.e.*, Call Attention notices. Then Sri Gangadhar was called and now you are passing on to the next point. What is this?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I follow the Agenda.

Sri AZEEZ SAIT.—The Agenda is highly irregular.

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR (Aland).—On a point of order Sir. After questions are over, Privilege Motion must be taken up. I have given notice of a privilege motion on 13-4-1968 under rules 177 and 178. That must be taken up first before any other business is taken up.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I know it. It will be taken up.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, you may kindly now switch over to that subject. We have already spent two hours today. There are two all important notices of privilege. I request you take up the motion of Sri K. H. Patil.

Sri AZEEZ SAIT.—Before any other subject is taken up I must be given a chance. Immediately after question hour I have a right to raise my point.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will finish the work first and then give the member a chance. Now presentation of the Public Accounts Committee Report.

THIRD REPORT OF THE PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE REPORT 1964-65 AND 1965-66 AND AUDIT REPORT FOR 1965 AND 1966.

(*Presentation*)

Sri S. D. KOTHAVALE (Sankeswar).—I present the Third Report of the Committee on Public Accounts on the Appropriation Accounts 1964-65, Finance Accounts 1964-65 and the Audit Report 1966 and the Appropriation Accounts 1965-66, Finance Accounts 1965-66 and the Audit Report on the Accounts 1965-66 relating to Agriculture and Forest Departments Development, Housing, Panchayat Raj and Co-operation Departments and Health and Municipal Administration Departments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Report is presented

FIRST REPORT OF THE COMMITTEE ON GOVERNMENT ASSURANCES.

(Presentation)

Sri R. NAGAN GOWDA (Hospet).—I present the First Report of the Committee on Government Assurances.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Report is presented.

Now the House will adjourn for half-an-hour.

The House rose at Thirty-five Minutes past Ten of the Clock to re-assemble at Eleven of the Clock.

The House re-assembled at Eleven of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Member's Representation

Sri RAJA PID NAIK.—Sir, I would like to have some information from the Chair. Today being the last day and we are dispersing, myself and the House are all anxious to know about the health of the Hon. Speaker.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He is progressing ; he is all-right.

Sri AZIZ SAIT.—Sir, our prayer for his early recovery may kindly be conveyed to the Speaker.

Now, I want to clarify some of the remarks made by me during the debate about the wealth of the Ministers. Hon. Chief Minister has replied that I have taken a number of times permission to meet him and furnish a statement but I have evaded. In that context, I have also received a letter from the Chief Minister two days back. I am reading my reply to that. I will pass on the information regarding the Minister's accumulated wealth to you and it may be sent to the Chief Minister through you and a copy of it may be kept in the Legislature Library. My letter is as follows :—

"Dear Mr. Nijalingappa,

I have received your letter No. CMI 914/68 dated 13th April 1968. Reading your letter which is carefully worded leaves the impression that you consider that I am evading a meeting with you and that you almost feel that the statements made by me are baseless.

I may categorically tell you that I have no reason to evade meeting you, though I have serious misgivings whether anything much will come out of my disclosing the details to you. However, I had tried to meet you by even coming to your residence on a couple of times. You were not available as you were said to be away in connection with the duties attached to your other national political office.

I spell out here below certain details and hope that you will pursue the matter and let me know theout come of your action.

In conclusion I may say that more details may be forthcoming if a judicial enquiry is set up. Indeed, that is the only proper way to deal with cases of this kind. Thank you."

Now, allegations against the Minister I have not disclosed and they are kept confident for the Chief Minister to make enquiry about it. All these allegations are in this letter. I am passing on this to the Chair. The Chair may kindly pass it on to the Chief Minister and a copy of the same may be kept in the Legislative Library Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will take up Sri K. H. Patil's motion. I will hear the Chief Minister and then come to conclusion as to whether it is in order.

STATEMENT OF THE CHIEF MINISTER ON THE NOTICE OF BREACH OF PRIVILEGE BY Sri K. H. PATIL

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sir, this is a very strange request from a member of this House Sri K. H. Patil that there has been abuse of privilege on my part and it refers to a statement I am alleged to have made in Bombay. When a man of some importance goes to a place, all the Press people meet him at Press Conference and put a number of questions and he answers. It very often happens that they take the answers and report in their own way. Let me make it very clear. Let there be no doubt about it. I am sorry I have not got that copy with me here. Anyway, I have made up my mind that within two or three weeks I am going to make arrangement for my successor and I am leaving. I do not know where there is any abuse of privilege at all. A question was asked whether it was not a fact that considerable amount of pressure was brought on me and that I am receiving a number of letters that I must continue here. I have said that considerable amount of pressure was brought on me and a member accompanied me from here to Bombay because he could not get audience here. Do you not think that it is a matter for consideration ? I have considered all these things. I considered what an amount of pressure is brought on me. I have received a number of letters and am still receiving.

But I have made up my mind. In view of the responsibility I have to bear being onerous, it is not possible for me to continue as Chief Minister possibly for more than two or three weeks after this Session. I do not think thre is any privilege involved and there is no question of my having done anything which affects the privilege of this House.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Sir, the statement of the Chief Minister had made the position amply clear and he has said in clear-cut terms that he is relinquishing his office as Chief Minister within two or three weeks. So, all this question of privilege ends. We do not like to press the Motion any further.

†Sri K. H. PATIL.—Sir, I being the mover of the Motion does not wish to press it in view of the statement made by the Chief Minister and the suggestion of our Leader of Opposition. But, one point I would like to bring to his kind notice and that is, the Press people are equally important in a democratic set up. He being a very big man in India to-day by virtue of his being the president of the All-India Congress..

Sri S. NIJALINGAPPA.—Thank you very much.

Sri K. H. PATIL.—I would like our Sri Nijalingappa to be more alert in making any statement so that confusion may not be created in the minds of others. I am very grateful to him for making the point clear and I pray that he may earn a very good name as the President of the All-India Congress. If possible he can handover charge in two or three days because as per his statement he wants two or three weeks. If he cannot do in two or three days, how can he be able to tackle problems all over India? With this assurance of the Chief Minister, I am withdrawing the privilege motion.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, on this occasion it would not be inappropriate if I mention a few words about it because during the last two months in this session we were mentioning this subject time and again and almost every day in one manner or the other this was coming up. What all we were anxious is that our Chief Minister and also the Congress President, because both offices are in one person coming from our State *i. e.*, Karnatak, his name should not be dragged in, into any kind of misunderstanding. Therefore we were saying in very clear terms then and now also that we were not anxious that he should decide this way or that way, and the choice is his. Now that he has taken a decision to remain as Congress President, we wish him well because he is the President from Karnatak and we want him to bring a good name. Wherever he is, we wish him well.

Sri S. NIJALINGAPPA.—While thanking the members I wish to say that Mr. Patil is clever in his own way. He says let me be cautious while talking to press. I want to tell him that he has not got sufficient experience of the press and he has not met many, specially in the press. It always happens and that I have made clear.

PRIVILEGE MOTIONS *re :* PURCHASE OF PALACE OF THE TRAVANCORE MAHARAJA IN BANGALORE

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I think I have made it clear on that day. I am making one definite statement. When the Leader of the Opposition mentioned about it, I think on 1st August 1967, this is what he clearly said.

" ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ನರಸಿಂಹರಾಜರು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಅವರು ಮಹಾರಾಜರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಥವರ ಒಂದು ಮನೆ

ಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರು—ಬಳ್ಳಾರಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಖರೀದಿ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 18—20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ."

Once again we hear that you intend purchasing this building for 18 to 20 lakhs. Is there any principle about it ?

ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೂರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಖಜಾನೆ ನಿಮ್ಮದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಇದು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

Then there was no specific reply to that. Then Sri C. K. Rajiah Setty sought to raise this matter through a short notice question No. 24 on 12th March 1968. There also the significant thing we can find is :

"ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಪ್ರಪೋಜಲ್ ಇದೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಂಟ್ರೋಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಲೊಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು

"ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಷ್ಟು ಬಾಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ? ಕೇಳಿದ್ದರೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದು ಇರುವುದು 5 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗಾದರೆ ಎಕರೆಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ! ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಜಮೀನನ್ನು 10 ಸಾವಿರದಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲವೆ ! ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಎಕರೆಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನು ! ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ :

"ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಯೇ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಉಪಯೋಗ, ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ."

The most important point we can notice here is that the hon'ble Minister is not specific in his reply. He asked whether there was an estimate prepared by the officers. While replying to the half hour discussion he was more explicit and clearly mentioned some of the points in his reply to this House. According to that he says :

"ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1965 ರಿಂದಲೂ ನಹ ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿದ್ದು 1967 ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ."

ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇನ್ನೂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಚದುರ ಗಜಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ದರದಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ ಅಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಶೆಟ್ಟರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇರಾಖೆಯು ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಇದು 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವೆ ? ಅಲ್ಲವೆ ! ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ 13 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ! ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ? 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಓಪನ್ ಡೀಲ್ ಆಗಿ

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

ಮಾಡಲಲ್ಲ ! ಒಪ್ಪಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಿಜರ್ಸ್ ವೈಫ್ ಮಸ್ಟ್ ಬಿ ಅಬವ್ ಸಸ್ಪೀಷನ್ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಜನಿಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇದು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಇರಲಿ. ಅವರು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು. ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅಂದರೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಬೇಡ ಅಂದರೆ ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚೀಫ್ ಎಂಜನಿಯರ್ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೇ ? ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಿವರವನ್ನು ಸಪ್ಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇರೆ ಮಾಡುವ ಅಪಾದನೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಈ ಅಪಾದನೆ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇರೆ. ಇದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷ್ಣ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ? ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷ್ಣ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೇ ? 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ? ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ವಿಷಯ, ಇದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಜವಾಬು ಕೊಡುವ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರರು 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬೆಲೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಭೆಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಏನೋ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಅಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಈ ರಾಮಪ್ಪಿಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸರಕಾರ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರರು 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇದರ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 5ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದೂರೆಯು ನಲ ಬಂದಿದೆ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಂಥ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು ? ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—13ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಆದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ಲೀಸ್ ಕೇಳಿ.

ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು, 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಸುತ್ತ ನಿಮ್ಮದೇ ನಿವೇಶನವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ಎರಡನೇ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್ ಎರಡನೇ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಆದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟು

ದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಏನೇನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಸ್ವಭಾವ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನೇನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅವರ ಹೈವೇಜ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

"The Hon'ble Minister said 18 lakhs as the value of the building was fixed after the officers of the Public Works examined the building."

ನಾನು ಎಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ನೋಡಿದೆ. ನಾನು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಪಕಾರಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕರೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನೋ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ, ಅದೇ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತವೆ, ಕೆಲವು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 1965ರಿಂದ 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ 1965ರಿಂದ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1965ರಿಂದಲೂ ಸಹ ಈ ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿದ್ದು 1967ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ನಾನೂ ಅದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರೆಕ್ಷಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಬರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾಗ ರಾಮಪ್ರಿಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದು ಕಾಪಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕರ್‌ಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದು ವರ್ಡ್ ಬೈ ವರ್ಡ್ ಕರೆಕ್ಟಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರ ಪ್ರತಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Sri K. H. RANGANATH (Mudigere).—Sir, it is a very serious allegation that the Hon'ble Minister is making. We are not expected to add or delete ; we are only expected to correct in respect of spellings and so on. To say that it is not properly reported or correctly reported is a very serious allegation. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರನ್ನು ನಂಬಬೇಕು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ನಂಬಬೇಕೇ, ನಮ್ಮ ವರದಿಗಾರರನ್ನು ನಂಬಬೇಕೇ ? ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೂ ನಾವು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಒಂದು ಟೇಪ್ ರಿಕಾರ್ಡರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರದಿಯಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಾಗ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಪ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಏನೇನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಾರದಂತೆ ಕರೆಕ್ಟಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಭಾಷಣದ ವೇಗ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು 15 ಪೇಜಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು 150 ಪೇಜಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅದನ್ನು ಕರೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭಾಷೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಏನಾದರೂ 40 ಸಾವಿರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅದನ್ನು 40 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ 40 ಸಾವಿರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ 40 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ, ಅದೇ ಸರಿ ಎಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ 1965ರಲ್ಲಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿರಿ. ಈ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇದೆ. 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಏಕೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಇದರ ಮೇಲಾದರೂ ಇನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ. ಎನೋ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜಗ್ಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬೇಡ. ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1965 ರಿಂದ 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 1965 ರಿಂದ ಆರ್. ಟಿ. ಓ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಎತ್ತು ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎಂದರೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1967 ರವರೆಗೂ ನಾವು ಏನು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಅವರು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಬರೆದಂಥ ಪತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾಗದವು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನೋಟ್ ಹಾಕಬರೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಅವರು ಹದಿನಾರೂವರೆ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಕಮಿರ್ಷಕೂಡಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಸತ್ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು. ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಖರೆ ಇದ್ದರೆ ಖರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲರುವ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಕಾಲದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಎಲಯ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಹೊತ್ತು ಹೇಳಿದ ಆ ಆಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಫೈಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ, ತಾವು ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಅದು ನನಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆಗುವಂಥದ್ದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದೆ ನೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅತುರವಿಲ್ಲ. 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು

ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಾಪಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಬರೆದಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಾಪಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡದೆ ಫೈಲನ್ನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ 16 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಿಡಿ, ಕಡಮೆಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆವು. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿಗೂ ಅವರು 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

11-30 A.M.

ಇನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ. ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲ, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಬ್ಬರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು 18 ಲಕ್ಷ 55 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೋ ಏನೋ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಹೆಸರೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಯಾವ ತಾರೀಖು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರು ? ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 18,55,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಅವರು 1966ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ತಾರೀಖು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ 1966ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮಾಡಿರುವುದು ಎರಡು ತಾರೀಖು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾರೀಖು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಫೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 12ನೇ ಮೇ 1966ರಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ರುಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ರುಜುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಾರೀಖು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಎನ್ನುವವರಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಿ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 28ನೇ ಜೂನ್ 1967ರಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು 13,40,923 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, 22ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1967ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is it Mr. Basanna ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Yes. I will read the subsequent letter of the Chief Engineer. This letter was written on 22nd September 1967. The extract of that is as follows :

"……However it may be stated that the property is situated on the National High Way (Bangalore-Bellary Road) and

(SRI VEERENDRA PATIL)

is in the vicinity of the Palace Orchard layout (Sadashivanagar Lay Out) which is considered to be an elite locality. If the prevailing conditions are taken into consideration and the building is required to meet the immediate requirements of the Government, the Government may suitable negotiate. In this connection it may not be out of place to mention that the valuation of the allied properties was fixed by this office at Rs. 13.44 lakhs. However, Government taking into consideration the situation of the property and its vicinity to Vidhana Soudha may offer a higher price.

We are agreeable to offer a higher price."

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—We are not here to blame the Government. We want you to get rid of this blemish. We want you to clear the clouds. We want to know why the Chief Engineer has written a second letter for negotiation. How is it he has changed his mind and written that letter ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಗದ ಬರದು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ 14 ಲಕ್ಷವೋ ಏನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಹೈವೇನಲ್ಲಿದೆ, ಹಿಂದೆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವಾರದು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವಾಗ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದರೂ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯುಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಯ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಮಾರಬೇಕು, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಾಲೀಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಗೈಡೆನ್ಸ್. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇರಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು ? ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ 18 ಲಕ್ಷ 55 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರೂ, 13 ಲಕ್ಷ 44 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ನನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅವರದೇ ಕೊನೆಯ ಮಾತಲ್ಲ. ನಾವು ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. 22-9-1967ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದವನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ತಾವು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತೆ ಬರೆದರೇ, ಅಥವಾ ಅವರಾಗಿಯೇ ಬರೆದರೇ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊದಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಲೆಟರ್ ಬರೆದರು, ಅನಂತರ ಅದರ ಕಂಟಿನ್ಯೂಯೇಷನ್ ಆಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಲೆಟರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ನೇಗೊಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಲೆಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 13.4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರ ಬರದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ಏನೋ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 18—20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಇದು ಯಾರ ದುಡ್ಡು ಅಂತ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಶತ್ರು ಬರೆದಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದೇ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು, 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇರೆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಆಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಹತ್ತಿರ ಆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಹೋದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅವರೂಕೂಡ ಆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್‌ನ್ನು ಸರ್ಚಫೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀವು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಲೆಟರ್ ಬರೆದು ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಏನೂ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್, ಏನಿದೆ ಅದು ಒಂದು ಗೈಡೆನ್ಸ್. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಒಂದು ಫೈನಲ್ ವರ್ಡ್ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೈ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಾವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಬಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆದರಮೇರೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಓದಿ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದು 1966ರಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಹಾಕಿರುವುದು 1967ರಲ್ಲಿ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—Sir, are we discussing the very Privilege Motion itself?

ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ?

We are deviating from the rules and discussing the very subject, as if the Privilege Committee has submitted a Report, on the Floor of this House. We need not go into the niceties of the case. Otherwise, every body must have an opportunity to speech on the subject.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have given an opportunity to the Hon'ble Minister to explain.

Sri M. NAGAPPA.—It is being discussed as if every letter, every correspondence and all documents have been placed on the Table of this House. These are all documents to be placed before the Privilege Committee.

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.—Sir, I rise to a point of Order. At this stage, can the Hon'ble Minister go on giving all the details and are they to be considered? The Hon'ble House is to see whether there is a prima facie case or not. A definite question was posed by my friend, Sri Siddaveerappa as to whether the Chief Engineer had given his report of the valuation as Rs. 13 lakhs and odd. To that question, the Hon'ble Minister has replied that on 28th July 1967 he made the valuation according to which it comes to Rs. 13 lakhs and odd. That is sufficient. If we go beyond this, that would mean that this House has usurped the jurisdiction of the Privilege Committee, to which this matter is likely to be referred. Prima facie, there is a case of breach of privilege. But, we are deviating from the procedure. Now, I think, this much is sufficient to come to the conclusion that there is a prima facie case as made out by the hon'ble Member Sri Siddaveerappa. Therefore, no more discussion may be allowed to take place and no more statement is required to arrive at a decision.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister has given the explanation.

† Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, I rise to a point of order under Rule 311. Sir, we are aware and fully confronted with the facts that a Privilege Motion is moved and the hon'ble Member Sri Siddaveerappa has elaborately discussed it. And, the Hon'ble Minister is replying to it now. It is for the Committee to get all the necessary details about the date, the person who examined it and the person who valued it, etc. If we go on putting questions for anything and everything now and then, he may not be able to complete his reply. Let the Hon'ble Minister complete his reply, and then, the Speaker can come to a conclusion whether there is a prima facie case or not. We may allow the Hon'ble Minister to make a statement, because he has understood the whole thing—he was noting down all the questions as I could see.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾರು ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ವಿಷಯ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕು. All these gentlemen are criminally and grossly negligent; they have not safeguarded the interests of the State.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದೆ ನೋಟಿಂಗ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು, 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಏನು ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಸಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನಡೆದಿದ್ದೂ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಖರೀದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಡೆಲಿಬರೇಟಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು, ಸಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Before you give your ruling I would like to know from the Hon'ble Minister, one information. Having heard all that he has said, and as the Government Order is not yet issued, may I very earnestly request you, in the interest of your own Cabinet, not to finalise the Government Order, because if you finalise it you will be doing so under suspicious circumstances, for which there may or may not be any basis. Now, we feel there is a basis for suspicion after having seen the recommendations of the Chief Engineer. Therefore, may I request you to see that this transaction is dropped and you do not proceed further? As you have not issued the Government Order yet, even now I request the Government to examine and see that the matter is not pursued in the interest of both the Congress organisation and the Congress Ministry.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ನೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಫಾರ್ಮಾಲಿಟೀಸ್ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಅವರೇ ಅದನ್ನು 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಪತ್ರ ನನಗೆ (ಬಂದಿದೆಯೆಂದು) ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಪುನಃ ಕೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನೇ ಪರ್ಸನಲ್ಲಾಗಿ ಫೀಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಭರವಸೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣವೇ, ಅದೇ ರಿಯಲ್, ಅದನ್ನು ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಆ ಪತ್ರ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆ ಸಮಾಧಾನಪಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸವೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 13 ಲಕ್ಷ ಬಿಲ್ಲರೆ ಎಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಅರಮನೆಯನ್ನು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಖರೀದಿಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಆಗಸ್ಟ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಖಜಾನೆ ಪೂರ್ತಿ ನಿಮ್ಮದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಯಾರೋ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ದೇಶದ ಖಜಾನೆಯ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಅರಮನೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮೇಯ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ 13 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸವೇ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಳ್ಳಾರಿ ರೋಡ್ ಅಂತಹ ಹೈರೋಡಿನಲ್ಲದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಅದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಹೈರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಜೂಜ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ, ಎರಡನೆಯಸಾರಿ, ಬಣ್ಣದ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಅದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಹೈರೋಡಿನಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ ? ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೇನು ? ಅಲ್ಲಿ ಹೈರೋಡ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಕೂಡದು. ಇದು ಬಹಳ ಅಪಹಾಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್‌ಮಾಡಿ. ನೀವು, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಶಾಸಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಜನತೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಅಥವಾ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ವಿಷಯ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲಾದರೂ ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ 6 ತಿಂಗಳಾದುವು, ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಸುಮಾರು 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಅಥವಾ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ಬೆಲೆಗೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ, ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಫೈನಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲೇ ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು 18–20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. 20 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಿಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರೆ 4ರಷ್ಟು ಜನ ಹಿಡಿಯುವಂಥ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ 5 ಎಕರೆ ಜಾಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಾಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರ್ಯಾರು ಏನೇನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕಡೆಯ ಸಾರಿ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಡ್ರಾಪ್‌ಮಾಡಿ ಅವರು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will the Chief Minister kindly give some responsive statement in this behalf ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—The concerned Minister has already said that he will examine. What more I can say ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳಿದೆ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನೀವೇ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಅವರೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ 6-7 ವರ್ಷಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—16 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In any case even now you can give a positive assurance to this House.

Sri S. NIJALINGAPPA.—The point is that the Minister has stated that the matter will be examined, and therefore we are looking into that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಅವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದೇನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ದುಡ್ಡೇ.

Sri S. NIJALINGAPPA.—You cannot dictate.

Sri S. SIVAPPA.—It is a clear case. Your own Chief Engineer has estimated it and the same Chief Engineer has changed his attitude within three months. What more do you want ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದು ಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, before you give your ruling I request you to withhold your ruling and examine all the previous statements made and the statement now made. On the day on which the Hon'ble Minister made the statement it is quite possible that he never referred to this matter. He gave it as though he was defending the Government and he was guided by the report of the officers. Anyhow, I will request you to examine all these facts first, and then give your ruling.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I know the allegations that have been made and I have heard the Hon'ble Minister also. I will come to the conclusion whether it is in order or not.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲ ಓದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವೋ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಈಗ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮಾಫಿಸಿ ಕೇಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅನಂತರ ಆದರಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಈಗ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಅಡ್‌ಮಿಷನ್ ಆಯಿತು. 13 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು. ಆದರೂ ಅವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಲಿ. ಯಾವ ಕಾರಣವನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. But with one ground my case is stronger. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ನಾವು ಕೆಲವು ಪಾಯಿಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿ. ಆಗಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಪ್ರೈಮಾಫಿಸಿ ಕೇಸ್. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರೂಲಿಂಗ್ ಬೇಕಾದರೆ ರಿಜರ್ವ್‌ಮಾಡಿ. It does not arise ಎಂದು ಹೇಳುವ ತಂಟೆಗೆ ನೀವು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have to say whether it is in order or not. ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮಿಟಿ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ 177ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have to say whether it is in order or not.

Sri M. NAGAPPA.—That is exactly what I am submitting. ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The other day also the member argued and he was convinced.

Sri M. NAGAPPA.—But no ruling was given by you. You simply said that there was no point of order. I submit that under rule 179 three points are to be consi lered.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has already argued elaborately on that.

Sri M. NAGAPPA.—Now you are going to decide whether it amounts to a privilege or not.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The member knows the rules very well.

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.—I would like to add one thing.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Not necessary. I will give my ruling.

If any statement is made on the floor of the House by a member or Minister which another member believes to be untrue, incomplete or incorrect, it does not constitute a breach of privilege. If an incorrect statement is made, there are other remedies by which the issue can be decided.

According to May, the House may treat the making of a deliberately misleading statement as a contempt of the House in 163, the House of Commons resolved that in making a personal statement which contained words which he later admitted not to be true, a member had been guilty of a grave contempt. (Profumo's case).

A breach of privilege arises only when the member or the Minister makes a false statement or an incorrect statement wilfully, deliberately and knowlngiy.

On 17th August 1966, in Lok Sabha when two members sought to raise a question of privilege against the Minister for Food and Agriculture on the ground that he had suppressed the truth and misled the Public Accounts Committee when he appeared before them, the Speaker of Lok Sabha observed among other things, as follows:

> "Incorrect statements made by a Minister cannot be the basis for a breach of privilege. It is only a deliberate falsehood, if it can be substantiated, that would certainly bring the offence within the meaning of breach of privilege."

In the case under consideration, I find from the proceedings relating to the Short Notice Question and Half-an-Hour discussion that the Minister for Public Works has answered whatever questions were asked by the member. I cannot construe the statement of the Minister to be deliberately misleading. I, therefore, hold that the matter raised is not in order.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I rise to a point of order, not on the decision that you have just now given. Your decision is based on what happened earlier. Now today certain other disclosures are made. When you came to that decision, this information was not available. This decision had been prepared and got typed earlier when this information was not available to you. Now based on what admissions have been made and the information disclosed, you may be pleased to consider whether there is any further point for consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ರಾಮಪ್ರಿಯ ಭವನದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರ ದೋಷ ಪೂರಿತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಏನು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈಗ ಇವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಎರಿದೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತಂದು ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಬೇರೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೈ ಚಳಕ ಮಾಡಿ, ಮೊದಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಸಭೆ ನಂಬಿಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಏಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಮಪ್ಪಿಯ ಭವನದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ನಾನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಡೆದಿರುವಂತೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜನಿಯರು ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜನಿಯರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜನಿಯರು ಡೇಟಾ ವರ್ಕ್‌ಔಟ್‌ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ಅದಕ್ಕೆ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜನಿಯರದು ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಪನಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. He must have been influenced. Otherwise, he cannot estimate the value to the tune of Rs. 18 lakhs. There cannot be such a difference.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. It has been disposed of.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಫೈನಲೈಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಓ. ಆಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರೌಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡದೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಮಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಂತಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಸದವಾಗುತ್ತದೆ. 2-3 ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. 250 ಲಕ್ಷ ಜನ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ದಯ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri B. P. GANGADHAR.—When so much has been said and done, it is really in the interest of the Government and all concerned, to drop this matter especially when it has not been finalised. Let it not give rise to any further misunderstandings and complications.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಹಟಮಾರಿತನದಿಂದ ದೇಶದ ಹಣ ಸ್ವಂತ ಹಣ ಎಂದು ದುರ್ಬಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಒಂಥತನವನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂದು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(Some members of the Opposition withdrew from the House)

OFFICIAL RESOLUTION UNDER ARTICLE 252 OF THE CONSTITUTION OF INDIA—PREVENTION OF WATER POLLUTION

Sri R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration).—I beg to move the following resolution :

" Whereas the prevention of pollution of natural sources of water from domestic and industrial wastes and maintaining and restoring the wholesomeness of water is a matter of general importance and the problems relating thereto are common to all the States.

And whereas legislation for the purpose mentioned above is relatable to matters enumerated in Entry 6 and Entry 17 of List II of the Seventh Schedule to the Constitution of India with respect to which Parliament has no power to make a law for the States except as provided in Articles 249 and 250 thereof ;

And whereas it appears to this Assembly to be desirable that such legislation should be undertaken by Parliament ;

Now, therefore, in pursuance of clause (1) of article 252 of the Constitution of India, this Assembly hereby resolves that the prevention of water pollution and all other matters connected therewith or incidental thereto shall be regulated in this State by Parliament by Law."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" Whereas the prevention of pollution of natural sources of water from domestic and industrial wastes and maintaining and restoring the wholesomeness of water is a matter of general importance and the problems relating thereto are common to all the States.

And whereas legislation for the purpose mentioned above is relatable to matters enumerated in Entry 6 and Entry 17 of List II of the Seventh Schedule to the Constitution of India with respect to which Parliament has no power to make a law for the States except as provided in Articles 249 and 250 thereof ;

And whereas it appears to this Assembly to be desirable that such legislation should be undertaken by Parliament ;

Now, therefore, in pursuance of clause (1) of Article 252 of the Constitution of India, this Assembly hereby resolves that the prevention of water pollution and all other matters connected therewith or incidental thereto shall be regulated in this State by Parliament by Law."

The motion was adopted.

PRIVILEGE MOTION *re*: CHIEF MINISTER'S STATEMENT ON MYSORE-MAHARASHTRA BORDER DISPUTE

Sri DIGAMBAR RAO B. KALMANKAR.—The proceedings are not going on as per programme. Two days back I was informed by the Hon'ble Speaker that I would be permitted to move the motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—But the member was outside.

†Sri DIGAMBAR RAO B. KALMANKAR.—I have given notice under rules 177 and 178 of the Rules of Procedure and Conduct of Business for moving a motion of breach of privilege against the Hon'ble Chief Minister. Now I may be allowed to move a motion of breach of privilege against the Chief Minister for having made a statement in Bombay regarding the Mysore–Maharashtra dispute.

I perused a news item in the 'Deccan Herald' dated 11th April 1968 under the caption 'Hope on Border Dispute' appearing on the front page in bold letters. In the said news item, Sri S. Nijalingappa, the Chief Minister of Mysore, is alleged to have declared while addressing press-men, as Congress President in answer to a query if he had any formula for solving the dispute, that he would do his best to solve the issue amicably. As President of the Congress, he said, it was very difficult for him to disclose how and what he would do. As this august House is well aware including the Hon'ble Chief Minister, this House had passed an unanimous resolution in clear language and categorical terms in the last session that the Mahajan Commission Report covering Mysore Maharashtra Border dispute must be implemented in toto as an award.

In view of the said unambiguous resolution passed by this august House after a detailed deliberation, the utterances of the Hon'ble Chief Minister who is also the Leader of this House, at Bombay on 10th April 1968 before pressmen amounts to bring the resolution of this House into contempt and ridicule and it also amounts to an obstruction in the unfettered discharge of functions of this House concerning the vital interest of the State of Mysore. It is also an indignity offered to this House in connection with the performance of its duties.

Hence the Hon'ble Chief Minister has committed a breach of Privilege by deliberately omitting to mentien at Bombay the firm stand taken by this House in the matter of Mysore Maharashtra border dispute and by having given an impression that there was scope for the matter being solved otherwise, for which he is liable to be punished by this House. Sri V. P. Naik, Chief Minister of Bombay, commented on it by saying that it was a good sign and he was waiting for the next move by the Congress President. I, therefore, feel that the Hon'ble Chief Minister of Mysore is guilty of breach of privilege and hence he should be punished for his statement at Bombay concerning the Mysore-Maharashtra Border dispute, since his statement brings the resolution of the House to contempt and ridicule and it obstructs the House in the unfettered discharge of its functions.

My submission is that my motion may be referred to the Privileges Committee.

Sri B. B. SAYANAK.—My friend said just now that there is a unanimous decision of this House. This is not correct.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will give my ruling.

There is nothing to indicate that the Chief Minister has made a misleading statement to constitute a breach of privilege. The matter is, therefore, not in order. On 13th April when the hon. Member Sri Vatal Nagaraj raised the matter on the floor of the House, the matter was already clarified. So it is not in order.

Sri AZIZ SAIT.—The Chief Minister is sitting in the House. Give him an opportunity and hear the Chief Minister. I do not know on what basis you have come to the conclusion that the statement of the hon. member is not correct. The presumption is that the Chief Minister has made this statement. He should have denied it or accepted it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This matter was raised already.

Sri DIGAMBAR RAO B. KALMANKAR.—In view of what has appeared in today's newspapers, let the Chief Minister make a state ment. Please hear the Chief Minister.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Even without hearing the Chief Minister I can come to the conclusion whether it is in order or not.

Sri S. V. AGNIHOTRI (Dharwar-Rural).—I rise to a point of order. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಳಗೆ ಬಂದನಂತರ ಅದನ್ನು ಪೋಟಗೆ ಹಾಕದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡು ವಾಗ ನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಇದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ಣಯ ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಗೀಕೃತ ವಾಗಿದೆ.

NOTICE OF A SPECIAL RESOLUTION FOR ENQUIRY INTO ASSETS OF MINISTERS, EX-MINISTERS ETC.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು 146 ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಮತ್ತು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ನಾವು ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಏನೇನು ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಯಾರು ಯಾರು ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿಚಾರ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿವ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋನ್ಸರ, ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೋನ್ಸರ, ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "This Assembly recommends to Government to appoint a commission of Enquiry under the Commission of Enquiry Act, 1952, for the purpose of making an enquiry into the assets of the Ministers, ex-Ministers and other non-officials who held public offices in the State since 1947."

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರಮುಖರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಬಲವೂ ಇಲ್ಲ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಬಹುದು, ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು.

† **Sri S. R. KANTHI** (Minister for Law and Parliamentary Affairs).— I rise to a point of order. Any motion before the House cannot be brought and cannot be discussed unless you permit the mover of the motion to do so in the first place Secondly, in such cases the Leader of the House will have to be consulted. In this case I am sure you have not as yet consulted the Leader of the House. I am also sure that you have not permitted the mover of the motion to move any motion at all. This being so, I do not know how the hon. member can make a motion and at the same time fire a speech.

Sri S. SIVAPPA.—I am just requesting the hon.Chair to permit me to move this resolution.

ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅವರು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಕೈಗೆ ಬಲ ಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೊಡನೆ ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಇಂಥಾ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಇರ್ತಾ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ನನಗೂ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೊ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ? ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಬೇಕು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಏನೋ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಎದ್ದು ಹೋಗುವ ಮಾತು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಿ ಅಂತ ಬರೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವಿದ್ದರೆ ನಾವೇಕೆ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು ? ಅವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಅವರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇಪ್ಪೊತ್ತು 10 ಗಂಟೆಯು ತನಕ ಇದ್ದ ಗೌರವ ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು). —ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆಧಾರ ಇರಬೇಕು. ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಮಾರಲ್ ಆಬ್ಲಿಗೇಷನ್, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಕಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಖಂಡಿತ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇನು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟುವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಶಾಸನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It is putting the cart before the horse. It cannot done. ಇವತ್ತು ಪುನಃ ಈ ನಿರ್ಣಯ ನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರಗಳು ಬರಲಿ. ಯಾರ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಏನೇನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದು ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಆಗಲಿ. ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯುಗಳಾದರೂ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯಾದರೂ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ ಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಪ್ಪನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವೇ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನನಗೇನಿದೆ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ, ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದವರು ಬರೆಯಲಿ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Supposing a person who has made adequate money by illegal and questionable means, does not furnish details and keeps quiet or evades, what is the legal remedy? The suggestion made by the hon'ble Chief Minister should take concrete shape; for that some legal sanction is necessary; it is absolutely necessary to have legal backing so that a person may be compelled to furnish information about his assets. If there is no legal sanction, with the best of intentions, I am afraid the hon'ble Chief Minister may not be able to know the reality.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon'ble Chief Minister has said that it was the moral obligation of the persons receiving the notices to send replies.

Sri B. P. GANGADHAR.—Let it not be a mere moral obligation. Can I also send notice for declaration of other's assests? Let it be coverted into legal obligation so that there may be purity in politics and administration. Whithout legal sanction, it is difficult to put an end to corruption.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾತಲ್ ಅಬ್ಲಿಗೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾರಲ್ ಅಬ್ಲಿಗೇಷನ್ ಇರಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾರೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. What is the legal sanctity? ತಾವು ಇನ್ನು ನ್ಯಲ್ಪ ದಿವಸ ಇರುತ್ತೀರಿ, ಆಮೇಲೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? 75 ಜನರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡರಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ನನಗೂ ಸಹ ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈಗಲೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆಯವರು ಏನೋ ಒಂದು ನೆಪದಲ್ಲಿ ನುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ? ಅವರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬೇಕು? ಸುಮ್ಮನೆ ನಮಗೆ ಆಕಾಶಲಿಂಗ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಜಲಿಂಗವನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನನ್ನದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಅಂತಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಏನು ಅಂತಗಳು ಬರುತ್ತವೋ ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಬರ್ ತರುವುದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವಸರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ನಮಗೆ ಏನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುವುದು, ನಮ್ಮ ಪೇತದ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾಗಿಯೇ ಕೊರತು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಅಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿನೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿಸ್ತೇವೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿಸ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬಾತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊ ಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Let us see how we can bring it. I will consult the Law Deprtment and see what we can do. I have made up my mind to go into these things. It means, the Chief Minister has made up his mind to go into the matter as minutely as possible so that there is no loophole left. Let us see what material we get. After that we will see that necessary action is taken. Let there be no doubt about it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—75 ಜನರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I will take all that into consideration.

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.—I wish to point out that this must be seen from another angle. Supposing in response to the request made by the hon'ble Chief Minister Sri S. Nijalingappa, nobody furnishes the information or nobody discloses any assets, what is to be done? It is a matter of common sense that nobody is bound to disclose the information if there is no statutory obligation. In case a person does not give any such information or reply, what is to be done? Therefore, it is only a Commission of Enquiry that could compel a person to give proper reply to the notices of the Chief Minister. I wish to know whether it will be a Commission?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have already answered that question.

Sri AZIZ SAIT.—In case, nobody responds, what is the next course? That apart, I want one clarification from the hon'ble Chief Minister now. Now that the Chief Minister has taken pains and initiated further action to send certain letters to all the Ministers and Deputy Ministers and other non-officials who held influntial posts in the Congress Party to disclose their assets from 1967, I would like to know whether according to that letter, information relating to the property acquired by their sons, relatives, wives, brothers, has also to be furnished. Supposing those Ministers, etc., have acquired properties in the name of A, B, and C, and such close relations, whether that also has to be disclosed, is my point. It may be that some

(SRI AZIZ SAIT)

person may have made property in the name of his relatives. That information is also very important. Supposing 'Aziz Sait, who hapens to be a Minister under the Nijalingappa Cabinet, has properties in the name of his nephew, wives, and sons, should he, in addition to his own, declare the assets of his wives, children and close relations !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಬರಲಿ, ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇಂದು ಸಭಾನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ನಾವು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಇಂದು ಎಲ್ಲ ನಾಯಕರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಜನರ ಪೆಚ್ಚಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡುವಂತಹ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಭ್ರಮೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ತಾವು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆರಾ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮನೆ ತಾವು ಬರೀ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾವೇನೋ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವ ಜವಾಬುದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಆಗಿರುವವರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಎಲ್ಲರೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ! ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಭಾನಾಯಕರು ಒಪ್ಪಲಿ ಬಿಡಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿರುವ ತಾವು ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖೇನ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪರ್ಮಿಷನ್ನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ ವಹಿಸಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಭೆಯ ಸ್ಪೀಕರು ಹಾಗೂ ಡೆಪ್ಯೂಟೀ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರು, ಆದುದರಿಂದ ಇವರುಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರೇ. ಅವರಿಗೂ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have nothing to say. The Leader of the House does not agree and it cannot be moved. If he does not agree, it cannot be moved.

PRIVILEGE MOTION *re*: MINISTER'S STATEMENT ABOUT ALLEGED INVOLVEMENT OF COMMUNISTS IN FAKE NOTE CASE.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜು ಮೋಷನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜೋಟಾ ನೋಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಎಕ್ಸ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಲೆಜಿಸ್ಲೇರುಗಳೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟು ಪಕ್ಷದವರ ಕೈವಾಡವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು, ಎನ್ನುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸರಿಯಾದ ವಿವರವಲ್ಲ. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟು ಪಕ್ಷದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

Mr DEPUTY SPEAKER.—The matter is under investigation.

Sri M. S. KRISHNAN.—If the matter is under investigation and it is not proper to ask questions about it, the Minister should not have said that there was a congress man involved. Having said in the first instance that there was a congress man, involved and when this question was asked, he should have given a straight answer. But what he said is a slur on me because I belong to that party and so it is also a slur on that party. People may think that I am also in this affair. I can assure that there is no member of my party connected with this.

A privilege motion was considered in the Lok Sabha; and in the Rajya Sabha in 1959 Part II, volume 7. In Lok Sabha Debate 1959, page 79, April-June 1959. there also there was a telegram sent by Sri Namboodaripad which was taken as a matter of privilege by some members of the Parliament. Later on Sri Namboodaripad said that he did not mean anything to any particular member and thereupon, the matter was dropped. In the Madras Legislative Assembly 1959, vol. 8 there was a case. and similarly also in U. P. 1959. there was a case.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ವಿವರಗಳೂ ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಅವನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have looked into the proceedings. No specific allegation is made against the hon'ble member. When the member hits, he should be prepared to receive also. This does not constitute a privilege because the Minister has not specifically made any allegation against the hon'ble member. It is not in order.

SRI M. S. KRISHNAN.—Sir, I leave it to you to decide in the best manner. I am prepared to give the hit and also take the hit. But the hit must be on the basis of facts. He himself admitted that one congress man was involved and that is why I asked that question.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It does not constitute any matter of breach of privilege.

CALL ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE *Re*: RAILWAY ACCIDENT AT YALVIGI RAILWAY STATION.

SRI R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration).—Sir, there are 7 to 8 persons who have given similar call attention notice. It is already under enquiry by a Commission appointed by Government of India.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—The matter is *sub-judice*. Why take up this subject?

SRI R. M. PATIL.—It is not *sub judice* and we are not going into the merits of the case.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Enquiry is going on by the Commission.

SRI K. H. SRINIVASA (Sagar).—I feel there is nothing prejudicing the other proceedings in this. The actual facts must be taken cognisance of by this House. I want that the statement be read.

I call the attention of the Minister for Home and Municipal Administration to the Railway accident at Yalvigi Railway Station.

SRI R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration).—In the Railway Accident on 19th March 1968 at about 10-40 P.M. at Yelvigi Station due to the collision between train No. 208 Poona-Bangalore Deccan Express and the Birur-Hubli Passenger, 55 persons died and 42 persons sustained injuries.

In this connection, a case in Cr. No. 36/68 under section 304(A) I.P.C. of the Hubli Railway Police Station has been registered and is being investigated. Two accused in this case have been arrested.

Immediately after the accident, the Police Force of Dharwar District rushed to the spot and assisted the Railway authorities in rescuing the injured persons and removing the dead bodies. Medical aid was rushed to Yelvigi Railway Station from Savanur, Shiggaon, Haveri, Gudgeri, Laxmeshwar, Hubli and Dharwar. Water and stimulants like tea, coffee, milk and fruits were given to the injured soon after their resuc from the compartments before they were shifted to the hospitals. All the injured were shifted to the Cottage Hospital at Haveri and Karnataka Medical College Hospital, Hubli, without any loss of time. Watch and Ward for the luggage and belongings of the passengers were promptly arranged by cordoning

off the area. The Corporation authorities arranged for the burial of the unclaimed dead bodies. The Police authorities have given Rs. 78 from the Family Welfare Fund and Rs. 300 from the Contingency to the dependants of the Police Constable Shri Kashinath of Dharwar who lost his life in the accident. The question of giving all possible assistance to the poor lamanis who were involved in the accident is being examined by the Deputy Commissioner, Dharwar. It is learnt that the Railway authorities have also taken action to give relief to the dependants of those who lost their lives in this accident and to the injured.

Shortage of Drinking Water supply in Kolar Town

SRI P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).—I call the attention of the Minister for Home and Municipal Administration to the shortage of drinking water supply in Kolar Town.

SRI R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration).—The water supply system to Kolar is maintained by the Town Municipal Council, Kolar. On account of failure of rains during 1967, Ammerahalli tank did not receive adequate supply of water and consequently the tank is getting dried up. It is reported that there is water still in the tank to suffice for about 8, to 10 days. To tide over shortage of water 4 bore wells have been sunk which are in existence in Ammerahalli tank water spread area. Harnessing arrangements of these borewells are being made to commission the same. Further, the Town Municipal Council has taken over two private wells near the tank and arrangements are being made to pump water from these wells. Action has also been taken by the Municipality to improve the existing private wells in the towns to augment water supply. By the above arrangements, it may be stated that about 2,00,000 gallons can be provided to Kolar Town which work out to 5 gallons per capita per day. This is considered to be the minimum requirement for drinking purposes.

Also the Municipality has arranged supply of water through lorries and tractors. In view of the facts mentioned above there is need to be anxious regarding water supply to Kolar Town.

SRI P. VENKATAGIRIYAPPA.—The hon'ble Minister has stated that two thousand gallons are supplied. I can say by my experience that not even one thousand gallons are supplied. In addition there is cholera. Instead of relying on the facts furnished by the officers, will the Minister inspect the town and see for himself the falsity of the facts furnished by the officers ?

SRI R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration).—All arrangements will be made to provid sufficient water.

(SRI R. M. PATIL)

The municipal council will be instructed accordingly. I will also go and see. Afterall we have to make arrangements and we will see to it.

SRI M. S. KRISHNAN.—Sir, I am sorry I am intervening. I have one thing to say. Since you stated that the matter is not in order, I would not like what the Minister has stated to go into the records. I request that must be expunged.

CALLING ATTENTION NOTICE *re:* WATER SUPPLY POSITION IN BANGALORE CITY.

SRI T. R. SHAMANNA (Bangalore Fort) .—I call the attention of the Minister for Home and Municipal Administration to the unsatisfactory position of water supply in Bangalore City. Sriyuths Vatal Nagaraj, P. Thimmiah and T. R. Shamanna have also given Notice of this calling attention.

SRI R. M. PATIL (Minister for Home and Municipal Administration) .—The Board has been watching the supply position in two reservoirs Chamaraja Sagar and Hessarghatta and has been taking precautionary steps from November 1967. The quantity of water pumped from T.G. Hally was reduced and a cut at 10 per cent in the supply of water to all existing non-domestic consumers was imposed. Appeals were sent out to the public through the media of newspapers and handbills requesting them to reduce their consumption to the minimum and thus help the Board in conserving the water.

Again in the month of January 1968, the Board reviewel the situation and decided to reduce the pumpage of water from T.G. Hally Reservoir further, in addition to increase the cut on the supply of non-domestic consumers from 10 to 15 per cent. As a result of reduced pumpage the hours of supply to the Consumers had to be reduced from 6 hours to 5 hours per day. The Board also initiated a number of other measures which were found necessary for conserving the water such as stoppage of sanction of all non-domestic water iconnections and requesting the Chairman, City Improvement Trust Board not to press the site owners for constructing buildings until such time that the situation improves. Similarly the draw of raw water from Hesarghatta Reservoir has also been reduced to about 4.1 M.G. per day.

At the present rate of pumpage from T.G. Hally Reservoir, it is estimated that the existing capacity in the Reservoir will last upto

the end of September 1968 assuming that there will be no inflow into the reservoir till then, after making necessary allowances for the silting up of the reservoir and evaporation losses. At the present rate of draw of 4.1 MG. per day of raw water from Hessarghatta and at the present rate of pumping raw water to the City from Soldevanahally, it is estimated that the present capacity of the reservoir will last till the end of December 1968, after making allowances for the siltlng up of the reservoir and losses due to evaporation.

The situation is being reviewed by the Board from time to time and if it is found necessary further measures for conservation of water will have to be taken. However, the Board has taken all possible steps to see that the water supply to the City from both sources is distributed among the Citizens as equitably as possible.

A scheme for bringing 60 MGD. of water from River Cauveri at a cost of Rs. 38.00 crores was prepared by the Bangalore Water Supply and Sewerage Board. This scheme was approved by the Government of Mysore. As it was felt that the rate per thousand gallons of water worked out was beyond the capacity for payment by the consumers, the project was split up into two stages of 30 MGD. each. Government have accepted sanction for the first stage for bringing in an additional supply of 30 MGD at a cost of Rs. 22.32 crores. The Board have been working on the detailed specifications and the tenders which are likely to be issued soon. However, preliminary works, such as remodelling the distribution system, acquisition of lands, formation of roads, construction of staff quarters at treatment site, have been taken up. It is estimated that the scheme will be completed in a period of five years depending on the availability of funds.

CALLING ATTENTION NOTICE *re:* NON-ISSUE OF TELUGU PAPERS TO S. S. L. C. STUDENTS AT CHICKBALLAPUR CENTRE

SRI A. MUNIYAPPA (Bagepalli).—Sir, I beg to call the attention of the Minister for Agriculture and Education to the non-issue of Telugu papers to the S.S.L.C. students at the Chickballapur examination centre.

SRI D. DEVARAJ URS (Minister for Animal Husbandry, Labour and Sericulture).—Sir, In behalf of the Education Minister, I have to state the facts of the case, that the Telugu Examination under Part I of the S.S.L.C. Examination was to be help on 1st April 1968. The Superintendents of the centres at Chickballapur, Bagepalli and Mulbagal opened the question paper packets and found that instead of the Telugu Language Paper some other subject papers were kept in the packet though the marking on the outside

(SRI D. DEVARAJ URS)

indicated that the papers were Telugu Part I. The Superintendents immediately telephoned the Chairman of the Examination Board who sent the correct papers by special taxi to the three centres. Meanwhile, the students concerned were asked to be retained in the Examination Hall pending arrival of the Papers. There was only one candidate in Chickballapur, 13 in Mulbagal and 19 in Bagepally. The Question papers reached Chickballapur at 1 P.M., Bagepalli at 1.30 P.M. and Mulbagal at 2 P.M. The candidates were given the papers and special arrangements were made for them to complete the Second paper also on the same day. In 32 other centres the papers were correctly received and the examination held properly.

The mistake occurred at the headquarters while inserting the papers concerned. This is a matter of pure accident. Arrangements will be made to prevent recurrence of such accidents by ensuring that different papers are not packed in the same room.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲ ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ತೆಲುಗು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಎರಡನೆಯ ಸಲ. ಇದನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ! ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ದೀಪ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವಂತಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ಏನು ಬೇಕು? ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಳಹದಿಯನ್ನೇ ಹಾಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಡಳಿತ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಎಂದು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹೇಪರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದುವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ತರಹ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—Sir, when my short notice question was taken up, the concerned minister was not here. What happens to it? It is a very very important matter relating to thousands of students.

SRI AZEEZ SAIT.—The Minister concerned was not here when the question was called. Every time it is stated that the Government has joint responsibility. When the concerned Minister is not here, what are the other 24 Ministers doing? According to me, it is a very important matter relating to examination. If you are good enough to say that it will be taken up some time, I ask when? Is it in June or August or when we meet next or when all the examinations are over?

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES.—When the concerned Hon'ble Minister is absent, he should authorise some other Minister

to answer the question. Just now he had authorised the Minister for Animal Husbandry to answer a question. He could have done the same thing in respect of my question also.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now we cannot take it up.

SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—The lady member seems to be agitated. Let her come and discuss it with me. If any relief can be given, I shall do it.

CALLING ATTENTION *re*: CHOLERA AT PALAHALLI AND BELAGOLA VILLAGES IN SRIRANGAPATNA TALUK.

SRI N. A. CHANNE GOWDA (Pandavapura).—Sir, I beg to call the attention of the Hon'ble Minister for Home to the prevalence of cholera at Palahalli and Belagola villages in Srirangapatna Taluk.

SRI R. M. PATIL.—Sir, the infection of cholera appeared in Palahalli Village on 23rd March 1963 resulting in two cases with no deaths. The second case occurred on 1st April 1968. Both the cases were promptly admitted to the Isolation Hospital at Mysore from where both were discharged cured. The motion samples of the two cases sent were found on examination, one negative and the other to be positive for cholera *virus*.

In the Belagola Village the infection occurred on 4th April 1968. On this date there were two attacks. In all there were two cases with no deaths up-to-date. In this village also the cases were promptly admitted to the Isolation Hospital at Mysore and treated and both cases were discharged cured on 6th April 1968.

In Palahalli and Belagola, prompt preventive measures like anti-cholera inoculations to contacts and other public, sulphagunidine prophylasis to contacts, fly cectrel measures disinfection of infected houses and chlorination of all the drinking water sources were undertaken.

The infection has abated and there have been no further cases of cholera in this area.

CALLING ATTENTION NOTICE *re*: PREVALANCE OF CHOLERA IN MYSORE CITY.

SRI AZIZ SAIT.—I call the attention of the Minister for Health and Housing to the prevalance of Cholera in Mysore City. But I find some amendment has been made in my notice sent to Government. I want to know under what provision they have been

(SRI AZEEZ SAIT)

authorised to make amendment. I have asked what are the arrangements made in the Isolation Hospital and what are the arrangements made by the Municipality. Why it should be amended in their own fashion? Some other things have been omitted completely. I wanted information about Bangalore and Mysore.

SRI R. M. PATIL.— Sir, on behalf of the Health Minister and as I have got information about the Mysore City, about which I am reading this statement.

There had been 190 attacks with 17 deaths due to Cholera in Mysore City. These had occurred in the City from 22nd March 1968 to end of 12 NOON on 15th April 1968. Action has been taken to declare Mysore City as threatened with Cholera under Section 63 and Section 77 of the Mysore Public Health Act, 1944.

One lakh and twenty thousand people have been protected against Cholera in the various infected localities in Mysore City, *viz.*, Mundy, Lascar, K.R. Mohalla, Devaraja Fort and Nazarbad Mohallas.

All cases have been isolated and admitted to the Isolation Hospital, Mysore, for treatment and this is the reason why there have been very few deaths although there were 190 cases. Even these deaths could have been prevented if admission in the Hospital had been sought in the early stage of the infection.

Hotel sanitation and prevention of sale of cut fruits, etc., has been strictly enforced.

Water to the City is being now supplied with the addtion of an increased dose of chlorine. Disinfection of infected houses and fly control measures are undertaken.

Eighty-six motion and vomit samples were taken and sent for Laboratory eramination of this, 18 proved positive for cholera *viruses*.

There is sufficient quantity of vaccine, drugs and disinfectants in stock for use. Upto-date 1,75,000 doses of Anti-cholera vaccine has been supplied. Arrangements have been made to supply A.C. vaccine as per indents from the Health Officer, Mysore City. 900 saline bottles have been supplied for use so far. All necessary equipment for use has been supplied including drugs.

All the control measures have been taken in the Mysore City against the spread of Cholera infection and the Cholera infection in the City is showing a downward trend and is coming under control.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನು ?

SRI R. M. PATIL.—Yesterday this question was moved during the discussion. I got it examined and that is not Cholera.

CALLING ATTENTION NOTICE re: INTRODUCTION OF KANNADA AS OFFICIAL LANGUAGE AT TALUK LEVEL.

SRI N. B. SIRDESAI (Khanapur).—I call the attention of the Chief Minister to the introduction of Kannada as official language at Taluk level.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sriyuths Sirdesai and Nandihalli, have refered to the recent decision of the Government to introduce Kannada as Official Language in all Government Offices at Taluk-level. The members have relied upon the reports in the Newspapers about the decision of the Government in this regard. The Members have stated, (i) that Government have decided to introduce Kannada at Taluk-level and District-level offices, (ii) that this decision is in contravention of the Resolution passed by Mysore Government and provisions of the Indian Constitution for safeguarding the interest of Bilingual areas, especially border areas and (iii) that this would cause injustice and create displeasure among the people in border areas.

A copy of the Notification No. GAD 31 OCM 67, dated the 12th March 1968, directing that with effect on and from the 1st April 1968, Kannada shall be used in respect of Official communications from all Government Offices located in every Taluk, the jurisdiction of which is limited to such a Taluk, is appended herewith. A perusal of the Notification will make it clear that Kannada is to be used in Government Offices at the Taluk-level and not at the District-level. Further, in pursuance of certain decisions of the Chief Ministers' Conference of 1961, setting up broad principles for the use of minority language for official purposes, this Government have ordered that wherever linguistic minority constitutes 15 per cent or more, Petitions and Representations, should be accepted in the minority language as far as possible; that Hand-outs and Publicity matorial, be given in minority language; and trat all Government Notices, should be published in the minority languages. This Order relating to the use of minority languages for official purposes will remain unaffected by the Notification regarding the introducton of Kannala for official purposes at the Taluk-level. The Notification will not contravene any of the provisions of the Indian Constitution. The apprehensions of the Members that the decision of the Government would cause injustice and create dissatisfaction and disturbance among the people in the border area are absolutely unfounded. If the Members had waited for the issue of the Official Notification, there would not have been any occasion for them to raise this matter, in the House.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

NOTIFICATION

No. GAD 31 OCM 67, dated Bangalore, 12th March 1968

In exercise of the powers conferred by Section 4 of the Mysore Official Language Act, 1963 (Mysore Act 26 of 1963), the Government of Mysore hereby directs that with effect on and from the 1st April 1968, Kannada shall be used in respect of all official communications from all Government offices located in every taluk the jurisdiction of which is limited to such taluk :

Provided that—

(*a*) English Language may continue to be used in communications.—

(i) addressed to the Central Government Offices, the Accountant General, the Controller of State Accounts and the Treasuries ;

(ii) relating to pay bills, contingent bills, travelling allowance bills ;

(iii) relating to orders made under any law which are subject to appeal or revision by any authority ;

(iv) addressed to Courts other than Village Courts ;

(*b*) if the population of Linguistic minority in any Taluk is not less than fifteen per cent.—

(i) petitions shall continue to be accepted in the minority language concerned and replies given in that Language as far as possible ;

(ii) handouts and publicity material shall continue to be given in such minority Language ;

(iii) Government Notices shall continue to be published in such minority Language.

By Order and in the name of the Governor of Mysore,

K. NARAYANASWAMY,
Chief Secretary to Government.

CALLING ATTENTION NOTICE *re:* INTRODUCTION OF ELECTRONIC COMPUTORS IN M. S. E. B.

SRI G. CHANDRAKANTH (Bidar).—I call the attention of the Minister for Labour, Animal Husbandry, Fisheries and Sericulture to the introduction of electronic computors in M.S.E.B. and Public Sector undertakings. I have not been supplied with the statement to be read by the Minister.

SRI D. DEVARAJ URS.—The Hon'ble member wanted information about public undertaking also. As information is not with us about the public undertakings, the information about M.S.E.B. is furnished as :—

No proposals have been received by the Mysore State Electricity Board on the subject of giving Electronic computors given by the Honey well Corporation of U.S.A. As such the latter part of the Calling Attention does not arise.

SRI G. CHANDRAKANTH.—Sir, I had called the attention of the Hon'ble Minister for Labour to the introduction of electronic computors in M.S.E.B. and public sector undertakings. The Hon'ble Minister did not say anything with regard to the public sector undertakings.

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, I have information with regard to M.S.E.B. I have no information with regard to other public sector undertakings.

SRI G. CHANDaAKANTH.—Sir, may I now draw the attention of the Hon'ble Minister to make a statement with regard to the public sector undertakings also as per my call attention notice ?

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, as I have already said, I have no information with regard to the other public sector undertakings.

HALF AN HOUR DISCUSSION ARISING OUT OF REPLIES TO STARRED QUESTION Nos. 543 and 624 *re:* ARRESTS MADE IN CONNECTION WITH MANUFACTURE OF COUNTERFEIT CURRENCY NOTES, Etc.

SRI V. N. PATIL.—Sir, I seek permission of the House to raise an half-an-hour discussion on started question Nos. 543 and 624 regarding manufacture of counterfeit currency notes and coins and arrest made in that connection.

SRI R. M. PATIL.—Sir, I may be permitted to say a few words in this connection. Most of these cases are before the Court for

(SRI R. M. PATIL)

judicial consideration, and some of them are under investigation. Will it be advisable to discuss the merits of the cases at this stage? If we discuss, it will embarrass the investigating officers and also prejudice the mind of the Court. So, I crave the indulgence of the Hon'ble Members who want to discuss this, not to raise any discussion at this stage, because it may prejudice or embarrass either of the two agencies. I hope the Hon'ble Members will agree.

SRI M. NAGAPPA.—The matters that are enumerated in the answer to questions would not affect the judicial proceedings that are pending. I fail to understand how the Government can treat this subject so lightly. Let us discuss the matter without touching the pending cases. We are entitled to discuss this matter.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ, ವೆರಿಟ್ಸ್ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಅಂತ ಹೇಳುವಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದಂತಹ ಕೇಸಿನ ಮೇಲೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೆ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ merits of the case ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು 'ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್' ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

SRI M. NAGAPPA.—When this subject has been admitted by the Chair, we are entitled to discuss it.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿರಿ. ನಮಗೆ ಅದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಅಂತ ಆಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಆದರೆ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸಲ ಇಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಫರ್ನಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೇಸು ಅಂತ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂತಹ ಕೇಸಿನ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀವಿ ಅಂತ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಅಂತ ಬಂದರೆ ಅದು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ಆಗಿದೆ. ಆಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಇತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರ್. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನಂತಾನಾ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಕರಣಗಳು ಎಷ್ಟು,

ಖುರಾಸೆ ಆದವು ಎಷ್ಟು, ಶಿಕ್ಷೆ ಆದವು ಎಷ್ಟು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ವಿಷಯವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಓದಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರು ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಅಂತ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಿಂದ ತಾವು ಈಗ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ವಿರೋಧ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಬ್‌ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಅಂತ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಟಾನೋ ನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. 170, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ 90. ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. 90 ಜನರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಆ ಕೇಸುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸ ಅಂತ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಜ್ಯುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನೊಳಗೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್‌ಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕು ಇವೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯುಡೀಷಿಯರಿಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಅದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಫ್ಲಿಕ್ಟ್ ಆಗಬಾರದು, ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದೆನೇ ಹೊರತು ತಪ್ಪಾಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೇಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—How many cases are there ?

Sri R. M. PATIL.—In all there are about 170 reported cases of arrested persons : it is a big list. Under the circumstances. I submitted to the House not to discuss the subject, not with any intention of suppressing the facts or to give any advantage to the Police or investigating officers, but with a view to see that we should also observe the rules which are enunciated by Parliamentary procedure.

1-30 P.M.

† Sri M. NAGAPPA.—Sir, Rule 49 of the Rules of Procedure says :

> "49. (1) The Speaker shall allot half-an-hour on two days in a week, namely, Wednesday and Friday at the conclusion of the business of the day, for raising discussion on a matter of sufficient public importance which has been the subject of a recent question in the Assembly, irrespective of the fact whether it was answered on the floor of the Assembly or the answer to it has been laid on the Table of the House and the answer to which needs elucidation on a matter of fact :
>
> Provided that the Speaker may allot any day instead of Wednesday or Friday if such a course is in his opinion, necessary or convenient."

When once the question has been answered on the floor of the House, the elucidation about the manner in which the police is taking this

(SRI M. NAGAPPA)

matter into consideration is to be discussed. What has happened in 170 cases and what has happened in regard to 21 cases or who are those involved in these cases, and where these cases have been booked and what are the results of the cases and all that we are not discussing. We want to discuss the manner in which the Government is looking into this problem and we are entitled to discuss this. However, there is another rule also in the rules of procedure according to which, while speaking, we have to bear in mind, that we should not touch upon such matters which are pending in the Court of Law or matters that are sub-judice. Keeping this in mind, we are entitled to discuss this matter.

Sri R. M. PATIL.—I beg to submit that the rule quoted by my friend is not directly applicable to this subject. It is subject to the rule which governs the matters under sub-judice.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—170 ಜನರ ಮೇಲೆ ಖೋಟಾ ನೋಟು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಹೆಸ್ಕಿಕಿ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? 9 ಜನರು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಈ ಕೇಸು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ 170ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾವಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾರ್ಯಾರು ? ಮಾಜೀ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಅರೊ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

† DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.—I want to submit that in raising the discussion we are not going to deal on any such matter which is before the Court and which is sub-judice. The purpose of raising this particular discussion is to speak in general, on this very important problem, that has arisen in our state and to impress upon the Government to see that this matter requires the urgent or immediate action in general. Secondly when newspapers are disclosing all the facts that are said to be under investigation, giving the details names of persons involved, the places and all that, and it has spread throughout the length and breadth of the State and even outside the State, I cannot understand how the Hon'ble Minister can have the privilege to preclude us from discussing this issue. I know the rules, I know the laws. We should not pass any remarks or say anything prejudicial to the cases that are pending before the Court of Law. This much of precaution we can take. We know the laws as much as the Hon'ble Minister knows. Without prejudice to the cases pending before the Court, I request that we may be allowed to discuss on this very important matter which is of great public importance.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I cannot allow any discussion like this.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—Sir, I may be permitted to say something and I seek your indulgence. Now, the question is that thi

House has not got powers to discuss matters which are pending before the Court. We should not interfere in the day-to-day administration of justice and we must allow the judiciary, as a practicing Advocate, I fully know,—to function without fear or favour. We do not want to hurt the feelings of the judiciary or the Presiding Officers. This matter was raised only for the following reasons. The upper class people in the society are misusing the privileges and in regard to Bhadravathi where unfortunately some politician was involved, a question was asked the other day. The Hon'ble Home Minister of course as he is entitled to defend his part, said that no congressman was involved in that which he ought not to have said. Precisely for these reasons this matter was raised.

Sri R. M. PATIL.—After all you wanted to sit in a glass House and throw stones at others. But unfortunately, the same stone struck you. Otherwise the whole question was redundant. There was no necessity to ask that question. If it is a jugglary then it is a jugglary. If it is serious then it is really serious.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Minister has clearly stated that the cases are pending before the Court of Law. It is not correct to have any discussion on this matter here. Please go through rule 288 of the rules of procedure, wherein it is clearly stated that :

> "A member while speaking shall not—refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending."

I will not allow any member to rai e this matter. The matter is closed.

Sri DIGAMBAR RAO B. KALMANKAR.—My point of order is this : The Hon'ble Speaker referred to Rule 288 which says :

> "A member while speaking shall not.—
>
> (i) refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending ;
>
> (ii) make a personal charge against a member....."

This particular rule will come into play only when the Member is allowed to speak and while speaking if he refers to any matter of fact on which a judicial decision is pending. Then he may be prevented from do ng so. Unless he is given a chance to speak, how can yon say that he is referring to any matter on which judicial decision is pending.

Sri B. P. GANGADHAR.—It will not tantamount to *sub judice*. If a case is pending before a court, it does not mean we are precluded from knowing the facts of the ease.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have already given my ruling. Members cannot question my ruling.

Sri B. P. GANGADHAR.—Stating a case does not amount to *sub judice* at all. We want to know the facts of the case from the Hon'ble Minister. We are not discussing the merits of the case.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have already given the ruling that it should not be discussed.

Sri M. S. KRISHNAN.—I must point out that in reply to my colleague Mr. V. N. Patil's question, The Hon'ble Minister for Municipal Administration made a remark about our Party which is derogatory and insulting. He also said that persons living in glass houses should not throw stones at others. I must vehemently submit that we are not living in glass house and we are living on earth. The Hon'ble Chair must allow discussion for half an hour. There is the political aspect which has been touched upon by the Minister himself in the course of the answers which he gave and the answers have been printed. It is about the fake note case and that has been published in Samyukta Karnataka. You have to do justice to every party. The ramifications of this case will have to be found out. I say it is very good that in the interest of the State a Committee is constituted to go into this and find out which are the parties that are involved in it. Then only we will be able to do justice to the people and stop slandering this side or that side.

Sri V. N. PATIL.—What we wanted is purity of administration. We wanted to know who are those that are involved in fake note case. It is anti-national and we must crush whoever it is. When the question was asked in that light, the Hon'ble Minister replied that communists also were involved. May I tell the Hon'ble Minister that my intention is not to see that somebody is tarred. I want that facts must be placed before the House. There is not one word mentioned about communists in the printed answer. But because he wanted to hit back, he stated while were replying to supplementaries that communists also were involved in it. That is the lighter side of the picture hewanted to make out.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದೆರಡು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹೋಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದಾಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. 6 ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ವಿಶಾಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಪ್ಲವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾನವಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿ. ಅವರು ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಬೀಳ್ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿ.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am grateful to my friend and the Members of this House.

BUSINESS TRANSACTED DURING THE SESSIONS

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now, before I adjourn the House, I would like to place before the House a brief review of the business transacted during the IIIrd Session commencing from 19th February, 1968 to 17th April, 1968. The House met for 41 days. The total number of hours the House met is 226 hours and 52 minutes.

Governor's Address

The Governor delivered his address to both the Houses assembled together in the Legislative Assembly chambers at 12 noon on the 19th February, 1968, A motion of thanks was moved on the 21st February, 1968. The discussion on the motion of thanks took place for 6 days and 52 members participated in the discussion. 23 members gave notice of amendments to the motion of thanks. Three of them were not moved and 20 were put to vote and lost. The motion of thanks was adopted on the 29th February, 1968.

Oath of Affirmation

One member elected in a Bye-election made and subscribed the Oath in the House.

Financial Business

The Budget estimates for the year 1968-69 were presented to the House on the 1st March, 1968. General discussion on the Budget Estimates for the year 1968-69 took place for 6 days and 61 members participated in the debate. The House discussed the demands for grants on account on 9th March 1968 and voted the grants totalling to 67,28,30,000. The Appropriation (Voted on Account) Bill amounting to Rs. 1,05,45,36,000 was passed by the Legislative Assembly on the 11th March, 1968.

Discussion on Demands for grant took place for 23 days. The discussion and voting of Demands for grants concluded on the 16th April, 1968. The Appropriation (No. 2) Bill, 1968 amounting to Rs. 4,21,78,47,600 was passed on the 16th April, 1968.

Supplementary Demands for the year 1967-68 (III Instalment) was laid on the table on the 15th March 1968. The house discussed for Two days the demands relating to supplementary estimates and voted on the 18th March 1968. 9 members participated in the debate. The Appropriation Bill, 1968 in this behalf amounting to Rs. 36,79,29,498 was passed on the 19th March, 1968.

Petitions

3 petitions were presented to the Assembly and all of them were referred to the Committee on petitions.

(MR. DEPUTY SPEAKER)

Election to the Senate of the Mysore University.

Six members were elected to the Senate of the Mysore University and it was announced in the House on the 9th March 1968.

Presentation of Reports

Three reports of the Business Advisory Committee, One report of the Estimate Committee, One report of thePublic Accounts Committee, One report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions and One report of the Committee on Subordinate Legislation, One Joint Select Committee report and One report of the Assurances Committee were presented during the Session.

Obituary References

Obituary reference were made on the death of an ex-member of the Representative Assembly and about the death of persons in the Railway accident that occurred at Yalavigi.

Papers Laid on the Table

During the Session 35 papers were laid on the Table of the House.

Arrest and Release of Members

Announcements regarding arrest and release of 3 members was made during the Session.

Leave of Absence

Leave of absence was granted to 3 members of the House.

Questions

575 Starred Questions were put and answered.

51 Short Notice Questions were put and answered.

Replies to 16 unstarred questions were laid on the Table of the House.

Official Resolution

Two Official Resolution, One relating to Estate Duty and the other relating to Prevention of polution of water were adopted by the house on the 16th and 17th April, 1968 respectively.

Non-official Business

Non-official Business was transacted on for 2 days and one Resolution was withdrawn with the leave of the House and the discussion on the other resolution was inconclusive.

Calling Attention Notices

78 statements were made by the Ministers in reply to call attention notices tabled by members.

Adjournment Motions

Notices of 17 adjournment motions were received. One was admitted discussed and voted down on the 22nd February, 1968. Consent was withheld for the others.

Half an Hour Discussion

Half an hour discussion took place on 3 days,

Question of Privilege

8 questions of privilege were raised in the House and consent was with-held by the chair.

SRI A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—I would request the Hon'ble Deputy Speaker to convey to the House about the present health ef our Hon'ble Speaker, Mr. Baliga.

SRI S. NIJALINGAPPA.—He is improving.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—We are really very happy that the Hon'ble Deputy Speaker has gone through the ordeal of these two months and come out unscathed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn *sine die*.

The House adjourned sine die *at fifty Minutes past One of the Clock.*

WD 10886—GPB—600—31-8-1968

	Pages
Privilege Motion regarding Minister's statement about alleged involvement in fake note case—(Disallowed) ...	1235—1236
Calling Attention to a matters of Urgent Public Importance	
Regarding Railway Accident at Yelvigi Railway Station ...	1236—1245
Shortage of drinking water supply in Kolar Town ...	
Water Supply position in Bangalore City ...	
Non-issue of Telugu papers to S.S.L.C. Students at Chickaballapur Centre ...	
Cholera at Palahalli and Belagola Villages in Sriranga-patna Taluk ...	
Prevalence of Cholera in Mysore City ...	
Introduction of Kannada as Official Language at Taluk level ...	
Introduction of Electronic computors in M.S.E.B. ...	
Half-an-hour discussion arising out of Replies to Starred Questions No. 543 and 624 regarding arrest made in connection with manufacture of counterfeit notes, etc...	1246—1250
Business transacted during the Session ...	1251—1253
House adjourned *Sine die* ...	1253